

§ 79

Yttrande över remissen reboot – omstart för den digitala förvaltningen

Diarienummer: KSF-2018-022-005

Beslut

Antar bifogat yttrande över remissen reboot – omstart för den digitala förvaltningen.

Sammanfattning

Remisen som är på 550 sidor är ganska stor och spretig. Mycket som står där är sådant som hade behövs göras för flera år sedan, bland annat ett nationellt elektroniskt id, en e-postbrevlåda för myndighetspost och eIDAS, det europeiska elektroniska IDt. När det sedan gällde samordning i den digitala utvecklingen fanns en hel del att önska mer av. Våra kommentarer ropar mer på standarder och bättre tydligare digital infrastruktur som gör det enklare för kommuner att utveckla sin digitala miljö. Samordningsansvaret på den nya digitaliseringsmyndigheten och kraven på den var också önskvärd att vara tydligare.

Kommunen har jobbat i samverkan med Haninge, Västerås, Borås, Trollhättan och Västragötalandsregionen inför skrivningen för att reda ut om vi gjort tolkningar på förslaget rätt. Vi har alla haft samma grundsyn och förvåning över hur skrivningen är gjord. Vårt yttrande speglar en bild som även finns i andra kommuner.

Beslutsunderlag

Remiss om slutbetänkandet reboot – omstart för den digitala förvaltningen
Tjänsteutlåtande, 2018-03-09
Yttrande över remissen reboot – omstart för den digitala förvaltningen

Bilagor

Yttrande över remissen reboot – omstart för den digitala förvaltningen

Beslutet expedieras till

Regeringskansliet, Finansdepartementet, 103 33 Stockholm
Digitaliseringschef

SVENLJUNGA
KOMMUN

Remissyttrande
Datum 2018-04-09
Diarienummer KSF-2018-022-005

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss Slutbetänkandet reboot-omstart för den digitala förvaltningen (SOU 2017:114)

Sammanfattning

Svenljunga kommun instämmer med det mesta i betänkandets förslag gällande de nya förordningarna och tycker att det är bra i grund och botten, men det saknas några viktiga ställningstaganden sedda ur den lilla kommunen perspektiv. Det behövs, framförallt nu, när förslaget försöker ta ett samlat grepp för att nå effekt i digitaliseringen. Svenljunga önskar ett förtydligande om regeringens viljeriktning att all offentlig verksamhet ska följa en övergripande plan (ett ramverk) för förvaltningsgemensamma digitala funktioner. Vidare en viljeriktning som på sikt innebär att förändringar i lagar och finansieringsprinciper görs till nytta för medborgare med en effektivare resurshållning för verksamhetsutveckling inom digitalisering

Våra kommentarer på remissen kan sammanfattas i följande korta termer:

- Det behövs ett tydligt övergripande ansvar för de svenska myndigheternas digitala infrastruktur (Peka ut Digitaliseringsmyndigheten)
- Det behövs tydliga nationella standarder för interoperabilitet
- Det behövs en tydlig konkret strategi/handlingsplan för att få fram dessa.
- Kommunerna vill ha ledning, samarbete och hjälp i arbetet med digitaliseringen

Risk finns om förslagen blir för urvattnade (ställer kommunerna utanför). Det kan vara att det fortgår att information från skattemyndigheten fortsätter kosta pengar, pengar som går till mellanhänder. Liknande sak gällande kartinformation, där kartinformation går mellan lantmäteriet och kommunerna och som sedan kostar pengar för kommun att få tillbaks.

Offentliga myndigheter bör agera på enhetligt sätt i det grundläggande och gemensamma ramverket och informationsförsörjning så att målgruppen ges möjlighet att lämna grundläggande uppgift en gång och vara säker på att informationen hanteras säkert, korrekt och med hög kvalitet inom alla offentliga verksamheter

Synpunkter:

Kapitel 4 En omstart för den offentliga förvaltningens digitalisering

Punkt 4.2 Samordnad organisation för statliga lokalkontor

Svenljunga kommuns synpunkt:

Samordning borde ske mellan statliga lokalkontor och kommunala och landsting/regionsdrivna kontaktcenter. En samordning som skulle innebära riktigt samarbete i praktiken och därmed skulle det bli än mer naturligt att samarbeta med den nationella övergripande – ramverket – planen av förvaltningsgemensamma funktioner och det gemensamma ramverket för grundläggande informationsförsörjning.

Vid etablering av statliga lokalkontor så missar man idag en effektiviseringspotential då man inte samlokaliserar med kommunen och/eller Region-landstinget.

Punkt 4.4 En expertgrupp för digitala investeringar

Svenljunga kommuns synpunkt:

En mycket bra punkt som tyvärr bara då gäller statliga myndigheter. Motsvarande skrivning för en kommunal samordning saknas. (se mer "kapitel 5 Generellt")

Kapitel 5 Effektiv styrning av en samverkande förvaltning

Svenljunga kommuns synpunkt på hela stycket:

Efter att ha lyssnat på Ardalan Shekarabi ett flertal gånger under 2017 där han sagt att han fått till sig från flera kommunpolitiker runt om i Sverige att "digitaliseringen måste styras upp" och att "kommunerna vill detta" samt avslutar med att "nu ska vi göra det!", då är förväntningarna höga att så skall ske. Men vad hände? Den antydda "peka med hela handen"-texten uteblev.

Kapitel 5 Generellt

Svenljunga kommuns synpunkt på hela stycket:

Här skrivs mycket om organisatorisk samverkan där Remissen hela tiden tangerar det kommunala självstyret och undviker att ge tydliga direktiv. Digitaliseringen är en komplex fråga som måste ha både tydliga tekniska gränssnitt (för att fungera) och spelregler, motsvarande det som man har i trafiken. Vänster eller högertrafik, högerregler, skyltar osv. Dessa vanliga trafikregler finns idag inom kommunerna också, men det ger inte det kommunala självstyret rätt att själva välja hur denna grundläggande infrastruktur ska sättas upp. De som jobbar med den digitala infrastrukturen lider av att det saknas direktiv eller standards för att koppla ihop kommunens digitala system. Det kostar idag otroliga pengar i resurser vid upphandlingar för att få ett system att fungera tekniskt, funktionellt och juridiskt. Sedan har vi dessutom kostnader för tekniska anpassningar som borde vara standardiserade när det gäller myndigheters IT-system.

Förslag på skrivning/tillägg: Att den nya digitaliseringsmyndigheten får i uppdrag att ta fram standards för statliga och kommunala IT-system så att interoperabilitet och

säkerhet finns inbyggt i leverantörernas system redan från början. (Sådana standarder efterfrågas av leverantörerna också).

Kap 5.6x: Bestämmelser om kommunernas och landstingens samverkan

Det saknas en lika tydlig skrivning liknande den som finns för de statliga myndigheternas samverkan. Det borde vara tydligare att i digitaliseringen så är det oftast tolkade juridiska hinder i informationsdelning/överfören som stoppar samverkan, inte själva organisationsformen. Organisationsformer ska inte behöva vara vägen framåt utan tydlighet inom juridik och vilja borde vara vägen framåt.

Kapitel 6: Effektiv styrning av Förvaltningsgemensamma digitala funktioner

Svenljunga kommuns synpunkt på hela stycket:

Anteckningsord som skrivits under tiden man läst som gjorts är: "Svagt", "Passivt", "Var är förslagen??". Nedan kommer några av de viktigaste punkter Svenljunga kommun konstaterat inom kapitlet.

kap 6.2.2 Trots att det konstateras att "det finns ett stort behov av säker kommunikation..." så kommer inga förslag på hur frågan ska hanteras framåt.

Förslag: Digitaliseringsmyndigheten får ansvaret att arbeta fram en lösning på detta konstaterade stora behov som beskrivs.

Kap 6.4 "Styrningen pekar på det självklara att styrning..." Här är en hänvisning till Styrtredningen, men vart är förslagen?

Förslag: Att när det gäller digitaliseringen och förvaltningsgemensamma tjänster så sk Digitaliseringsmyndigheten ta fram styrmedel och förslag på styrning så att alla Sveriges myndigheter (även kommuner) använder dem.

Kap 6.5.1: *Stycket Finansiering och finansiell styrning* och Kommunal *beskattningsrätt*. Här finns endast konstateranden. Här skulle finansiella incitament funnits med.

Förslag: Grundsyn: Sveriges myndigheter får fritt nyttja de förvaltningsgemensamma tjänsterna. Digitaliseringsmyndigheten får i uppdrag att ta fram vart gränssnittet gällande kostnaderna ska gå mellan myndighet och den förvaltningsgemensamma tjänsten samt om det ska bero på storleken på myndigheten.

Utredningen behöver inte vara rädd att man tvingar små kommuner att använda "något", det är bara att skapa incitament för användandet. Idag kostar digitaliseringen som görs, även för små kommuner och för små kommuner är det ännu viktigare att "rätt" digitalisering görs annars riskerar man att få betala dyrt flera gånger.

Kapitel 7 Mål för den offentliga förvaltningens digitaliseringsarbete

Inledningsdelen "Utredning föreslår": Här nämns endast förslag gällande "statlig förvaltning". Digitaliseringsmyndigheten föreslås att vara myndigheten som analyserar, bedömer och rapporterar...

Svenljunga kommuns synpunkt:

Här skulle utredningen kunna vara mer modig och nämna mål som även innefattar SKL (som man senare tar upp) om man nu inte vill stöta sig med kommunernas självstyre. I denna målbild skulle man också kunna, när det gäller Digitaliseringsmyndigheten, vara aktiv och operativ efter analys och rapportering, så att utvecklingsarbetet med digitaliseringen går vidare eller justeras och inte bara eventuellt konstateras "något behövs göras" i en uppföljning.

Kap 7.2: Här noteras målen för myndigheter och länsstyrelser i deras digitalisering för medborgarna, inom intern produktivitetssökning och lite eTjänster vilket kan vara bra, men...

Svenljunga kommuns synpunkt: Myndigheternas och länsstyrelsens mål borde även innefatta att underlätta för Kommunerna som har stor kontaktyta mot de statliga myndigheterna och där digitaliseringens möjligheter spretar rejält, samt är kostsam för kommunerna. Här borde staten ta större hänsyn till det kommunala självstyret och målstyra sina myndigheter till att underlätta, förenkla och göra det billigare för kommuner och landsting i det digitala informationsutbytet. Medborgarna ser nog detta som en självklarhet att det görs, men i verkligheten så behövs en uppstramning.

Förslag: Krav på de statliga myndigheterna och länsstyrelserna att de ska driva sitt digitala gränssnitt mot ett öppet gemensamt gränssnitt för kommuner så att de 290 kommunerna inte behöver unika gränssnitt mot varje enskild statlig myndighet.

Kap 7.3.2 Om kommunernas och landstingens digitaliseringsarbete

Svenljunga kommuns synpunkt:

Här kommer än en gång svagheten fram mot det kommunala självstyret. Det finns ingen kommun som aktivt medvetet skulle motarbeta SKLs mål i digitaliseringen. Den svaga rekommendationen att Fullmäktige skulle rekommendera att ta fram egna mål(!?)... istället för att exempelvis ställa sig bakom SKLs mål, gör att man funderar över "hur tänkte man där?". Svagt. Det finns lite förmildrade skrivningar i kap. 8.4, men den skrivningen borde kanske ingått i detta stycke.

Förslag: Tydligare förslag att kommuner och landstings fullmäktigen minst ska ställa sig bakom SKLs nuvarande och kommande mål när det gäller digitaliseringen. Sedan kan parterna gå ännu längre om man vill, men SKL måste ges förtroendet att vara intresseorganisation för alla kommuner och landsting.

Kap 7.4 Digitaliseringsmyndigheten Följer upp och analyserar.

Svenljunga kommuns synpunkt:

Här känns uppdraget för digitaliseringsmyndigheten vara för passivt. Som vi tidigare skrivit så bör uppdraget förutom att följa upp och analysera ska uppdraget vara att ta fram/föreslå förslag på åtgärder för att effektivisera eller öka digitaliseringstakten eller justera sådant som blir fel.

Förslag: Att Digitaliseringsmyndigheten får (förutom att följa upp och redovisa hur digitaliseringen årligen utvecklas även får) i samma uppdrag att föreslå åtgärder för att effektivisera eller ta bort hinder för att underlätta den fortsatta digitaliseringen. Detta, även när det gäller kommuners och landstingens digitalisering. Det får INTE bli en förvaltande myndighet, det måste bli en myndighet som jobbar framåt.

Kapitel 8 En övergripande plan för förvaltningsgemensamma digitala funktioner

Svenljunga kommuns synpunkt:

Kap 8.4 En förnyad avsiktsförklaring mellan SKL och staten behövs, men det kan önskas att den är ännu mer tydlig än den tidigare var, så att det kommer fram en gemensam digital infrastruktur som verkligen går att använda i digitaliseringen. Både när det gäller den mjuka och den hårda.

Förslag: Digitaliseringsmyndighet och SKL ska vara de parter som arbetar fram den digitala infrastrukturen.

Kapitel 22 Konsekvensanalys

Kap 22.2 Konsekvenser för det kommunala självstyret.

Svenljunga kommuns synpunkt:

Här påpekas att det ställda förslag jmf m proportionalitetsprincipen inte gör några intrång i det kommunala självstyret. För att få en fungerande digitalisering så måste det dock finnas regelverk. Intresset av det kommunala självstyret borde däremot prövas mot intresset för lagstiftningen där nu kommunerna riskerar att få både ökade kostnader och att det blir svårare när det gäller digitaliseringen, såvida Sveriges alla myndigheter inte får tillgång till digitala standarder (mjuka och hårda) samt andra förutsättningar för att uppnå interoperabilitet mellan myndigheternas digitala infrastrukturer i medborgarnas tjänst.

Förslag: Som tidigare påpekats så måste grundläggande regelverk tas fram för det digitala trafikflödet mellan och genom kommunerna såsom den analoga trafiken idag rullar igenom kommunerna, och det kommer att det hota det kommunala självstyret lika lite som trafikreglerna gör idag.

.....
Kommunstyrelseförvaltningen

Telefon 0325-180 00

E-post kansliet@svenljunga.se

SVENLJUNGA
KOMMUN

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Plats och tid Måndag 9 april 2018 kl. 08.30–12.20, Kindaholmsalen, kommunhuset Svenljunga

Beslutande
Ledamöter

Stefan Carlsson (S), ordförande, §§ 73-87
Johan Björkman (M), vice ordförande, §§ 73-87
Jarl Bill (LBPO), §§ 73-87

Övriga närvarande
Tjänstemän

Patrik Johansson, kommusekreterare, §§ 73-87
Magnus Nilsson, kommunchef, §§ 73-87
Salman Chalhoub, ekonomichef, §§ 73-87
Nils-Gösta Sjören (M), ordförande förtroendevalda revisorer, § 74
Jan-Erik Björkli (S), vice ordförande förtroendevalda revisorer, § 74
Gunnar Bondesson (M), förtroendevald revisor, § 74
Gerhard Johansson (S), förtroendevald revisor, § 74
Thomas Mellqvist (C), förtroendevald revisor, § 74
Fredrik Carlsson, auktoriserad revisor PwC, § 74
Malin Burnham, ekonom, § 74
Lena Lövgren, tillförordnad kanslichef, § 74
Marianne Persson Wreschner, redovisningsansvarig, §§ 74-75, 84
Therese Silow, 1:e miljöhandläggare, § 76
Matilda Chocron, naturvårdshandläggare, § 76
Ildiko Nagy, integrationschef, § 77
Fredrik Ekberg, samhällsbyggnadschef, § 78
Christian Bonfré, digitaliseringschef, § 79
Ulrika Nilsson, mark- och exploateringsingenjör, § 85
Fredrik Dahl, näringslivsstrateg, §§ 83, 87

Justering
Justerare

Johan Björkman (M)

Plats och tid

Kommunstyrelseförvaltningen

Paragrafer

§§ 73-87

Underskrifter
Sekreterare

Patrik Johansson

Ordförande

Stefan Carlsson

Justerare

Johan Björkman

Anslag / Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Instans

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2018-04-09 §§ 73-87

Anslagsdatum

2018-04-12

Datum för anslagets nedtagande

2018-05-04

Protokollet finns på

Kommunstyrelseförvaltningen

Underskrift

